

13 november 2023

Verordening Duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen

VOORSTEL EUROPESE COMMISSIE VOOR VERORDENING

De Europese Commissie heeft op 22 juni 2022 een voorstel gepresenteerd voor een Verordening Duurzaam Gebruik Gewasbeschermingsmiddelen, ter vervanging van de geldende Richtlijn (2009/128/EC). De belangrijkste hoofdpunten voor de drinkwaterbedrijven zijn de verplichte reductie van gebruik en risico van bestrijdingsmiddelen (50% op EU-niveau); en het verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelen in gevoelige gebieden.

De kwaliteit van drinkwaterbronnen staat in toenemende mate onder druk. Verontreinigingen afkomstig uit de landbouw, industrie en huishoudens zorgen ervoor dat de kwaliteit van drinkwaterbronnen slechter wordt. In een groot deel van de winningen voor drinkwaterproductie in Nederland worden normoverschrijdende concentraties bestrijdingsmiddelen en hun metabolieten gevonden. Het uiterlijk in 2027 bereiken van het KRW doelen komt hierdoor in gevaar.

TERUGDRINGEN EMISSIE BESTRIJDINGSMIDDELEN NAAR DRINKWATERBRONNEN

De Verordening Duurzaam Gebruik Gewasbeschermingsmiddelen kan een belangrijke bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van drinkwaterbronnen en het halen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor bestrijdingsmiddelen en hun metabolieten. Het is hierbij van belang dat er wordt ingezet op het verminderen van de emissies van bestrijdingsmiddelen naar drinkwaterbronnen, vanuit het voorzorgsprincipe en een bronaanpak. Het zou goed zijn om hierbij ook de Verordening over het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen (EC)1107/2009 spoedig te herzien om tot een effectieve bronaanpak te komen.

Het voorstel van de Europese Commissie in art.18 voor een verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelen in 'gevoelige gebieden' en in oppervlaktewater is in dit kader van groot belang. Gebieden waar water wordt gewonnen voor drinkwaterproductie vallen namelijk onder de voorgestelde definitie van gevoelige gebieden. Ook art. 19 van het Commissievoorstel is cruciaal. Hierin is opgenomen dat lidstaten maatregelen moeten nemen om drinkwaterbronnen te beschermen tegen verontreiniging door bestrijdingsmiddelen en bijbehorende metabolieten. Zoals de Commissie heeft voorgesteld moet hierbij een goede link gelegd worden met de doelen en normen uit de KRW.

- Gebruik het voorstel van de Commissie in de verordening (art. 18 en art. 19) voor een verbod op toepassing van bestrijdingsmiddelen in gevoelige gebieden om:
  - de emissie van bestrijdingsmiddelen bij drinkwaterbronnen tot nul te reduceren;
  - de doelen van de KRW voor bestrijdingsmiddelen in drinkwaterbronnen uiterlijk in 2027 te kunnen halen.
- Neem hiervoor een heldere definitie op van de gebieden bestemd voor drinkwaterproductie die onder de 'gevoelige gebieden' vallen. De afbakening van deze gebieden moet zodanig zijn dat ze effectief bijdragen aan de genoemde doelen.

NATIONAAL ACTIE PLAN CRUCIAAL VOOR EFFECTIEVE IMPLEMENTATIE

De effectiviteit van de verordening staat of valt met een goede implementatie in het Nederlandse beleid. Belangrijk is om informatie over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen dichtbij gevoelige gebieden, o.a. op basis van het voorgestelde elektronische register en IPM (art. 16), goed te monitoren. Op deze manier is de verantwoordelijke overheid in staat het proces te overzien. Verder is onafhankelijke advisering (art. 26) over de toepassing van het IPM systeem onmisbaar.

Om drinkwaterbronnen te kunnen beschermen tegen verontreiniging met bestrijdingsmiddelen en hun metabolieten, is het nodig om KRW- en nationale doelen voor drinkwaterbronnen op te nemen in de nationale actieplannen voor bestrijdingsmiddelen. Op deze manier kunnen er effectieve maatregelen genomen worden om KRW doelen hier tijdig te halen. De voorgestelde verplichting voor lidstaten in art. 8 om een Nationaal Actie Plan op te stellen, en te zorgen dat deze consistent is met de eisen uit o.a. de Kaderrichtlijn Water, komt hieraan tegemoet.

- Verduidelijk in art. 8 dat lidstaten in hun Nationaal Actie Plan (NAP) expliciet moeten aangeven hoe het bestrijdingsmiddelenbeleid invulling geeft aan de bescherming van drinkwaterbronnen (conform art. 19);
- Handhaaf het voorstel in art. 16 om informatie over het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de buurt van gevoelige gebieden, o.a. op basis van het voorgestelde register, op te halen;
- Handhaaf het voorstel in art. 26 om onafhankelijke adviesdiensten in te schakelen bij de toepassing van het IPM systeem.

Meer informatie

Arjen Frentz
(070) 349 08 90
frentz@vewin.nl

Mirja Baneke
06 82750461
baneke@vewin.nl

Bezuidenhoutseweg 12 (070) 349 08 50
2594 AV Den Haag info@vewin.nl
Postbus 90611 www.vewin.nl
2509 LP Den Haag